

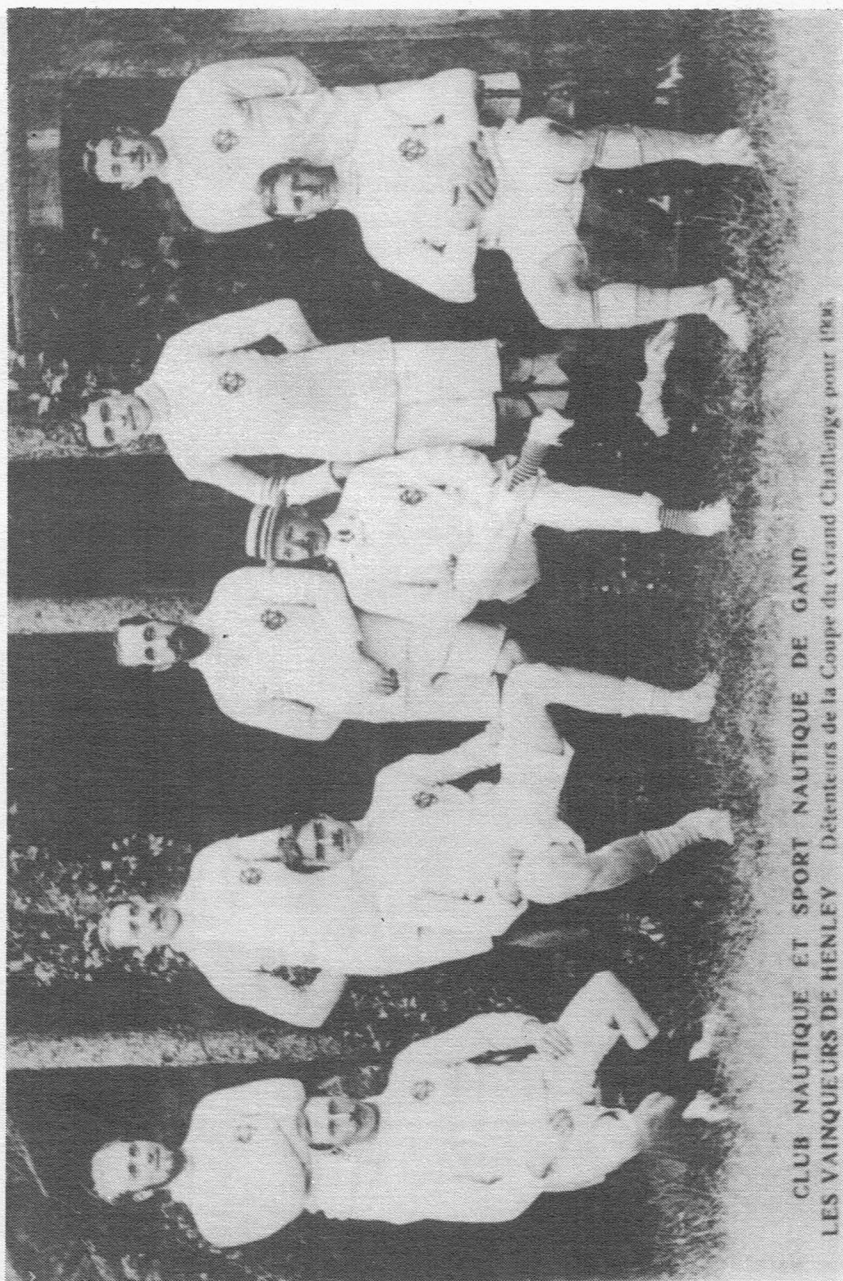
Donderdag 24 mei 1906 : Hemelvaartsdag. De regatten te Terdonk hebben een massa belangstellenden gelokt. Na de regatten komen de besturen van de Club Nautique en van de Sport Nautique overeen een ploeg te vormen om aan de wedstrijd te Henley deel te nemen. Dagelijks wordt er nu geoefend op de Brugse vaart door de achtriem; afstand : 2280 meter. Op 1 juli verslaat de Gentse ploeg de ploeg van Magdale College van Oxford met 1 1/4 lengte. Op donderdag 5 juli in de slotkoers van de Challenge Cup wedstrijd overwint Gent met een voorsprong van drie lengten de ploeg van Trinity Hall. De Gazette van Gent van 5 juli, die 's avonds verschijnt, vermeldt reeds de overwinning. Van zodra de uitslag bekend was, werden talrijke huizen bevlagd. Het was de eerste maal, dat de Challenge Cup door een buitenlandse club werd gewonnen. Op donderdag 12 juli werden de overwinnaars van Henley plechtig ontvangen. Aan het Zuidstation vormde zich een grote stoet met al de Gentse maatschappijen. De stoet trok naar het stadhuis, waar burgemeester Braun aan de beide roeiverenigingen een gouden medaille overhandigde; de roeiers, de roeimeester en de gangmaker ontvingen een verkleind model. De prachtige beker werd in het uitstalraam van een winkel in de Vlaanderenstraat tentoongesteld; daarna ging de beker naar het Museum voor Schone Kunsten, waar hij bewaard werd voor de wedstrijd in 1907. Door koning Leopold II werd aan de Club Nautique de titel "Koninklijke Maatschappij" verleend. Op donderdag 9 mei 1907 hadden opnieuw de regatten te Terdonk

plaats en dit in aanwezigheid van prins Albert. De prins kwam aan in het Sint-Pietersstation en reed in een automobiel met de gouverneur naar de voorhaven, waar hij overstapte op het jacht Brabo van de heer Osterrieth. Naarmate de wedstrijd te Henley opnieuw naderde, groeide de spanning. De bijna dagelijkse oefeningen op de Brugse vaart lokten nog meer volk dan in 1906. Op vrijdag 28 juni vertrokken onze roeiers naar Engeland. Ook burgemeester Braun en Jacques Feyrerick, afgevaardigde van de Sport Nautique, reisden naar Henley. Op 3 juli werd door de Gentse ploeg de Leanderclub verslagen met een vierde bootlengte. Op vrijdag 5 juli werd de finale wedstrijd betwist. Reeds in de vroege namiddag was een grote menigte sportliefhebbers samengestroomd in de Schouwburgstraat, waar de beide clubs hun lokaal hadden. Rond vier uur kwam per telefoon een bericht uit Brussel, dat de overwinning van de Gentenaars meldde. Wat later kwam het telegram "De Gentenaars hebben gewonnen met een bootlengte". De Schouwburgstraat was zwart van het volk. Uit het Café des Arts, het lokaal van de Sport Nautique, werden honderden bloemen geworpen. Op korte tijd waren alle openbare gebouwen en honderden huizen bevlagd. De provincieraad, die juist vergaderde, zond onmiddellijk zijn gelukwensen aan de beide verenigingen. Op het Belfort werd om vijf uur en om acht uur de grote klok geluid.

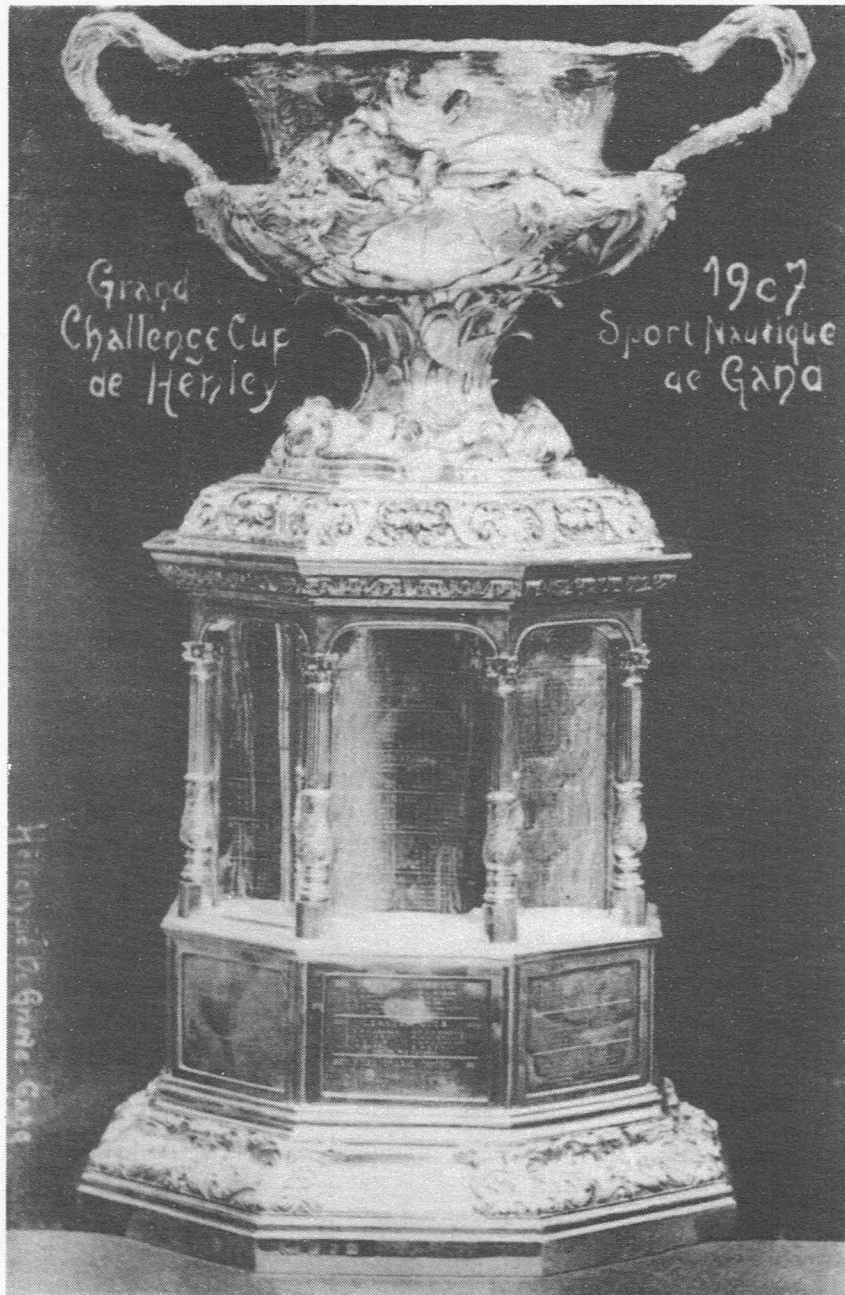
Hier de lijst van de overwinnaars :

Poma R.	12.10.1885	1,83 m	75 kg.
Desomville O.	19.8.1879	1,76 m	82 kg.
Veirman P.	23.2.1881	1,84 m	80 kg.
Vergucht F.	30.12.1885	1,88 m	80 kg.
Van Roy A.	18.6.1882	1,84 m	77 kg.
De Geyter P.	14.10.1879	1,79 m	70 kg.
Visser G.	20.4.1880	1,71 m	72 kg.
Molmans V.	8.11.1879	1,69 m	70 kg.
Stuurman : Colpart R.,		1,64 m	70 kg.

In de eindwedstrijd hadden de overwinnaars de Christ Church van Oxford verslagen. Op maandag 8 juli werden onze roeiers plechtig gehuldigd. Opnieuw werd aan het Zuidstation een stoet gevormd, waarin vijftien muziekkorpsen, waaronder de muziek van de weesjongens en van het artillerieregiment en 150 maatschappijen opstapten. De roeiers hadden plaats genomen in een "mail-coatch" met vier paarden bespannen. De stoet trok door een dichte mensenzee naar het provinciaal paleis, waar de ploeg ontvangen werd door de gouverneur. Daarna trok de stoet verder naar het stadhuis. Onder-

CLUB NAUTIQUE ET SPORT NAUTIQUE DE GAND
LES VAINQUEURS DE HENLEY Déteneurs de la Coupe du Grand Challenge pour 1908

Herley de Gand Cup

weg werden een massa bloemstukken en talrijke geschenken aan de overwinnaars overhandigd. Gent beleefde een ware feestroes. Aan beide maatschappijen werd een gouden medaille gegraveerd door H. Le Roy uitgereikt; de deelnemers ontvingen een bronzen exemplaar. De tekst op de medaille luidt : "De Stad Gent aan de overwinnaars der Great Challenge Cup, 5 Juli 1907. Henley.", alsmede de namen van de beide voorzitters, de acht roeiers, de stuurman en de beide roeimeesters.

Nog twee maal zouden de Gentenaars deelnemen aan de wedstrijd te Henley. In 1908 verloren de Gentse roeiers tegen de Leander Club, die de beker won. In 1909 werd opnieuw een ploeg samengesteld. Vanaf 9 juni werd er geoefend op de Brugse vaart. Op woensdag 7 juli versloegen de Gentenaars de Magdalena club in de halve finale. Op 8 juli werd het Jezus college in de finale met anderhalve lengte verslagen. Voor de derde maal had Gent de trofee gewonnen. Aan de lokalen Het Haasken op het Koophandelsplein en het Café des Arts in de Schouwbrugstraat krioelde het van het volk. Een halfuur nadat het bericht van de overwinning was aangekomen, wapperde in gans de stad de nationale vlag. De grote klok van het belfort luidde, de beiaard speelde. 's Avonds werd een concert gegeven op de Kouter. In de Eden-cinéma werd de vertoning onderbroken om aan het publiek het nieuws te melden en op het doek werden enkele zichten van Henley geprojecteerd. Op donderdag 15 juli - week van de Gentse kermis - hielden de mannen van de achtriem hun triomfantelijke intrede. Ze werden opgewacht aan het Sint-Pietersstation, waar de stoet met tientallen muziekkorpsen en meer dan vijftig verenigingen werd gevormd. Gezeten in een mail-coach deden de overwinnaars een zegetocht door de stad.

Ter herinnering aan deze overwinningen werd een kaai langs de Leie Henleykaai genoemd.

M. VANBERGHEN

PROF. JOHANNES-MATTHIAS SCHRANT

Enkele jaren geleden werd een nieuwe straat tussen de Groene Valleilaan en de Nieuwe Wandeling Prof. J.M. Schrant genoemd. Wie was prof. Schrant ?

J.M. Schrant werd geboren te Amsterdam op 24 maart 1783. Zijn ouders behoorden tot de katholieke burgerij van Amsterdam. Schrant studeerde Latijn, Grieks en Hebreeuws en volgde dan gedurende drie jaar de lessen aan het seminarie te Warmond bij Leiden. Hij werd priester gewijd in 1806.

In 1809 werd hij door de regering belast met het schrijven van een boekje "Het Leven van Jezus", dat kon gebruikt worden in de scholen met leerlingen van verschillende geloofsbijdenissen. Dit boekje werd door Schrant opgedragen aan de jonge prins Louis-Napoleon, zoon van de koning van Holland Louis Bonaparte en Hortense de Beauharnais, de latere Napoleon III. In 1811 werd Schrant pastoor te Bovenkarspel bij Enkhuizen in Noord-Holland. In Nederland was de toestand van de Katholieken in die tijd niet zo rooskleurig; toch gaf Schrant vele blijken van een grote verdraagzaamheid. Op 18 november 1815 benoemde Willem I hem tot ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw. Op verzoek van Willem I aanvaardde Schrant in 1817 een benoeming tot hoogleraar aan de pas opgerichte universiteit te Gent. In 1820-21 was Schrant rector als opvolger van de overleden rector Hellebaut.

Het Gentse bisdom was de universiteit niet genegen en Schrant werd dan ook door de katholieke middens met wantrouwen bejegend.

Meer zelfs : men slaagde er in het werk van Schrant Het Leven van Jezus, dat in 1809 was verschenen te doen veroordelen door Rome op 5 september 1825.

In 1821 stichtte Schrant de Maetschappij voor Vaderlandsche Taelen Letterkunde met als kernspreuk "Regat prudentia vires" en dit om de Nederlandse literatuur te helpen bevorderen.

In 1824 werd in Oost-Vlaanderen de Bestendige Commissie voor Onderwijs opgericht. Schrant werd de vaste secretaris van deze commissie. In deze functie heeft prof. Schrant zeer verdienstelijk werk verricht.

Na de Belgische omwenteling keerde prof. Schrant naar Nederland terug net als zijn collega's prof. Mahne en prof. Thorbecke. Schrant werd nu hoogleraar aan de universiteit te Leiden, waar hij stierf op 5 april 1866.

Te Gent woonde prof. Schrant in de Sint-Margrietstraat, 22. Hij

droeg de kledij van de Noordnederlandse katholieke priesters : korte broek, zwarte kousen en lange hangende overjas. Op het hoofd droeg hij een driekantige hoge hoed, die men dan chapeau Napoléon noemde en die hij op straat zeer deftig oplichtte om te groeten. Vader Bergmann vertelt in zijn Gedenkschriften nog het volgende over prof. Schrant :

“Professor Schrant, ook een Hollander van geboorte, verliet, evenals Thorbecke, ons land na de omwenteling van 1830, en werd, evenals Thorbecke, professor aan de Hoogeschool van Leiden. Hij was een man van hooge gestalte en van krachtigen lichaamsbouw, zeer deftig in zijne houding en die ook aan iedereen eerbied inboezemde. Te Gent was hij met het onderwijs der Nederlandsche geschiedenis en letterkunde gelast.

Ik herinner mij, met hoeveel genoegen en belangstelling de Gentsche studenten zijne lessen volgden, die hij in het Nederlandsch voordroeg. Schrant was Rooms-katholiek priester; maar nooit zal ik vergeten met hoeveel welsprekendheid en onafhankelijkheid hij de gebeurtenissen der 16de eeuw besprak, met welke levendige kleuren hij den reusachtigen strijd van ons klein vaderland tegen het machtige Spanje afschilderde, den gewetensdwang afkeurde en het lijden onzer voorvaderen betreurde. Dikwijls verlieten wij opgetogen zijne lessen en de meeste studenten bewaarden later een warm en dankbaar aandenken aan den talentvollen professor, aan den welsprekende redenaar, aan den verdraagzamen priester.”

Elias schrijft over de hoogleraars, die onder het Verenigd Koninkrijk belast waren met de cursus in de Nederlandse letterkunde : “De taak van deze hoogleraars was zeer ondankbaar.” En verder “J.M. Schrant is zeker te Gent de bijzonderste figuur”. In het raam van ons tijdschrift is het onmogelijk de figuur van prof. Schrant grondig te belichten. Belangstellende lezers willen we verwijzen naar de bibliografie.

BIBLIOGRAFIE

Liber Memorialis van de Gentse Universiteit.

J.E. Nève de Mévergnies : Gand sous le régime hollandais (1814-1830)

H.J. Elias : Geschiedenis van de Vlaamse Gedachte. Deel I (plus de opgegeven bibliografie)

Vader Bergmann : Gedenschriften.

M. STEELS

A PROPOS VAN MARIE SCHELLINCK

Prosper Claeys, door E.T. in zijn art. "De Oud-Wapenbroeders van het Keizerrijk" (G.T. blz. 123-124) aangehaald, heeft te goeder trouw voortverteld wat men den volke gedurende meer dan een halve eeuw over Marie Schellinck voor waarheid verkondigd had. Preciezer gezegd wat *haar familie* - met aan het hoofd de journalist-fantast Th. Schellinck - rondgestrooid had.

Aangaande M.S.'s geschiedenis dienen alvast volgende legenden naar het rijk der fabelen geëxpédieerd te worden :

1° M.S. heeft zich ongetwijfeld in het publiek vertoond uitgedost in een zijden of ander kleed doch die mooie robe kreeg ze geenszins van de keizerin. Geen enkel archiefstuk maakt van die gebeurtenis enig gewag.

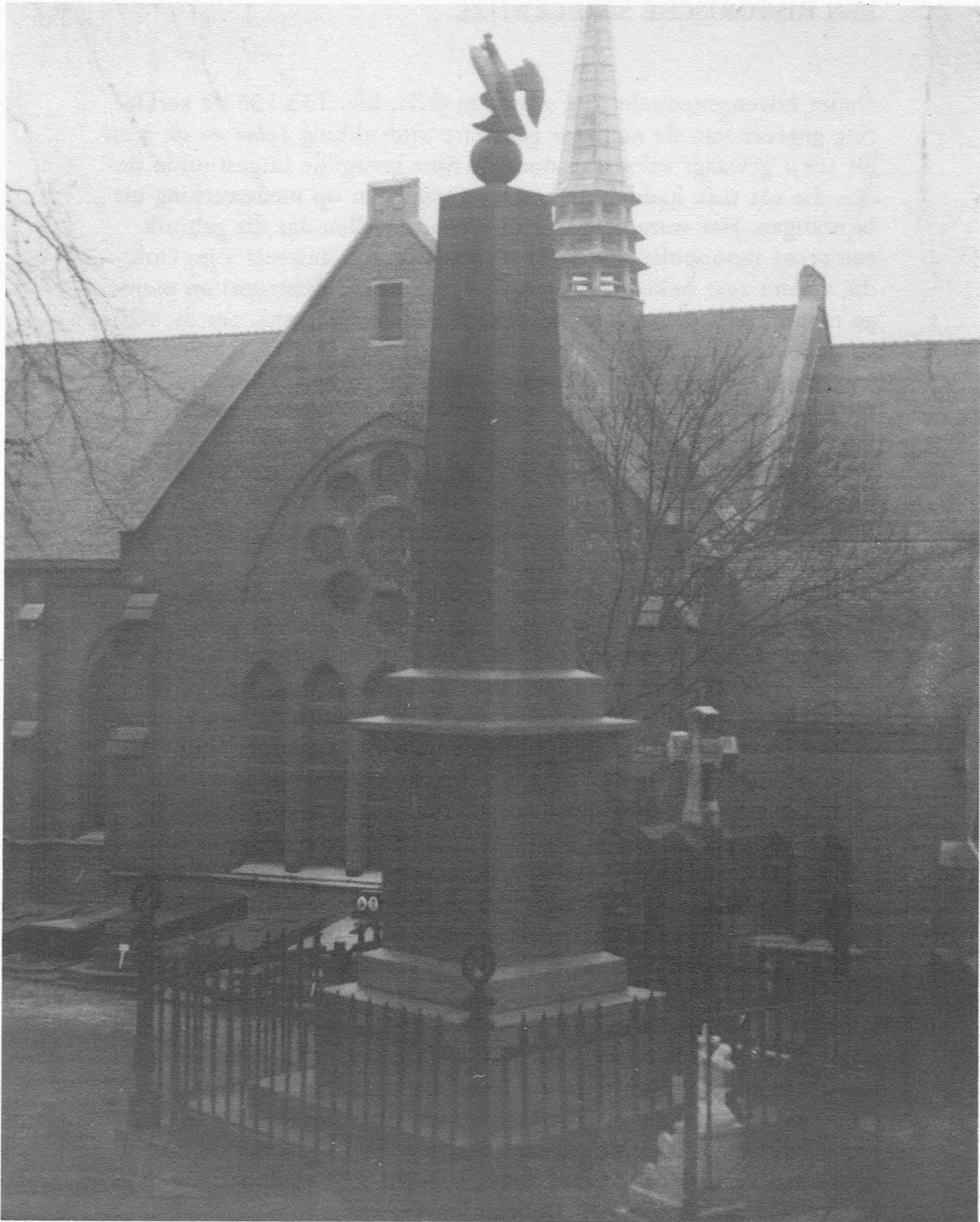
2° M.S. heeft inderdaad deelgenomen aan verschillende militaire expedities. Heeft in verband daarmee ongetwijfeld onderscheidingen verdiend en bekomen doch met het kruis van het Erelegioen werd ze nooit vereerd.

Schrijft P. de Fourmestraux in zijn les Napoléonistes, een uitermate verspreid boek : "Son dossier, conservé au Ministère de la Guerre à Paris, ne contient pas trace de l'obtention de la décoration". En haalt hij aan : "Aucune femme, écrivait le 24 avril 1817 (tien jaar na haar ontslag uit het leger ! !) le duc de Tarente, Grand Chevalier, n'a été admise dans l'Ordre de la Légion d'honneur; aucune femme n'a touché le traitement affecté au grade de chevalier". Einde van het citaat.

3° Uit wat E.T. over het monument te St.-Amandberg schrijft zou ten onrechte kunnen verondersteld worden dat ook M.S. op het Campo Santo begraven werd. Te meer daar haar familienaam op een der zijden van de zuil te lezen staat. Doch hier is wel degelijk sprake van de (mannelijke) soldaat Jos. Schellinck "journalier, 98 rue Haute, fusillier au 1er Rég. de la Garde Impériale" overleden in sept. 1843.

Wie meer over de levensloop (niet de legende) van M.S. wenst te vernemen, verwijs ik naar bovengenoemd boek.

V.W.

Monument ter nagedachtenis van de Soldaten van Napoleon op het Campo Santo te Sint-Amandsberg.